T004 A HÀM IV 186-Kinh Cầu Giải-Phẩm Song

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

186. KINH CAÀU GIAÛI1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa Caâu-laâu-saáu, taïi ñoâ aáp Kieám-ma-saét-ñaøm, moät ñoâ aáp cuûa Caâu-laâu2. Baáy giôø Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo raèng: “Duyeân nôi yù cuûa mình maø khoâng bieát nhö thaät veà taâm trí cuûa ngöôøi khaùc3 thì khoâng theå bieát ñöôïc söï Giaùc ngoä chaùnh ñaúng cuûa Theá Toân. Vaäy laøm theá naøo ñeå tìm hieåu4 Nhö Lai5?” Khi aáy caùc Tyø-kheo baïch Theá Toân raèng: “Baïch Theá Toân, Theá Toân laø goác cuûa phaùp, Theá Toân laø chuû cuûa phaùp, phaùp do nôi Theá Toân maø coù. Ngöôõng mong Ngaøi thuyeát cho, chuùng con nghe ñöôïc roài seõ thaáu roõ nghóa lyù.” Phaät lieàn baûo raèng: “Naøy caùc Tyø-kheo, haõy laéng nghe roõ vaø kheùo suy nghó. Ta seõ phaân bieät ñaày ñuû cho caùc oâng nghe.” Baáy giôø caùc Tyø-kheo vaâng lôøi maø laéng nghe. Theá Toân baûo raèng: “Duyeân nôi yù cuûa mình maø khoâng bieát nhö thaät veà taâm trí cuûa ngöôøi khaùc, phaûi do hai söï kieän ñeå tìm hieåu Nhö Lai, moät laø saéc ñöôïc bieát bôûi maét vaø hai laø tieáng ñöôïc nghe bôûi tai. “Phaùp oâ nhieãm ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, coù hay khoâng coù nôi Toân giaû aáy6? Sau khi tìm hieåu, bieát raèng phaùp oâ nhieãm ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai khoâng coù nôi Toân giaû aáy. Neáu ôû ñaây khoâng coù, laïi phaûi tìm hieåu nöõa. “Phaùp hoãn taïp ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai7, coù hay khoâng coù nôi Toân giaû aáy? Sau khi tìm hieåu, bieát raèng nhöõng phaùp hoãn taïp ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai khoâng coù nôi Toân giaû aáy. Neáu ôû ñaây khoâng coù, phaûi tìm hieåu theâm nöõa. “Phaùp baïch tònh ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, coù hay khoâng coù nôi Toân giaû aáy? Sau khi tìm hieåu, bieát raèng phaùp baïch tònh ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai coù noùi Toân giaû aáy. Neáu ôû ñaây coù, laïi phaûi tìm nöõa.

1.
Töông ñöông Paøli, M. 47. Vimösaka-suttaö.
2.
Caâu-laâu-saáu, xem caùc kinh 177, 175.
3.
So Paøli: Vìmaösakena bhikkhunaø parassa cetopariyaøyam aøjaønantena “Tyø-kheo tö saùt muoán bieát taäp taùnh (cetopariyaøyam) cuûa ngöôøi khaùc”.
4.
Caàu giaûi Paøli: samannesanaø.
5.
Ñaïi yù: laøm sao bieát Nhö Lai coù phaûi laø Chaùnh ñaúng giaùc hay khoâng?
6.
Baûn Paøli: nôi Nhö Lai.
7.

Phaùp hoãn taïp, laãn loän caû tònh vaø nhieãm. Paøli: vìtimissaø cakkhusotavióóeyyaø dhammaø.

“Toân giaû aáy ñaõ thöïc haønh phaùp aáy laâu daøi hay chæ thöïc haønh taïm thôøi? Neáu khi tìm hieåu, bieát raèng Toân giaû aáy thöïc haønh phaùp aáy laâu daøi chöù khoâng phaûi taïm thôøi. Neáu laø thöôøng thöïc haønh, laïi phaûi tìm hieåu theâm nöõa. “Toân giaû aáy8 nhaäp vaøo thieàn naøy vì danh döï, vì lôïi nghóa, hay khoâng vì danh döï vaø lôïi nghóa? Neáu khi tìm hieåu, bieát raèng Toân giaû aáy nhaäp vaøo thieàn naøy khoâng phaûi vì tai hoaïn9. “Neáu coù ngöôøi noùi nhö vaày, ‘Toân giaû aáy thích tu haønh10 khoâng phaûi vì sôï haõi; ly duïc, khoâng haønh duïc, vì duïc ñaõ dieät taän11’, thì neân hoûi ngöôøi aáy raèng, ‘Naøy Hieàn giaû, vôùi haønh vi naøo, vôùi naêng löïc naøo, vôùi trí tueä naøo ñeå Hieàn giaû coù theå töï mình nhaän xeùt chaân chaùnh raèng, ‘Toân giaû aáy thích tu haønh khoâng phaûi vì sôï haõi; ly duïc, khoâng haønh duïc, vì duïc ñaõ dieät taän’?’ Neáu ngöôøi aáy traû lôøi nhö vaày, ‘Toâi khoâng bieát taâm trí cuûa vò aáy, cuõng khoâng phaûi do söï kieän naøo khaùc maø bieát. Nhöng vò Toân giaû aáy, hoaëc khi soáng moät mình, hoaëc khi ôû giöõa ñaïi chuùng, hoaëc ôû giöõa choã taäp hoïp, nôi ñoù hoaëc coù T hieän theä hay nhöõng ngöôøi thoï hoùa bôûi Thieän theä12, hoaëc laø baäc Toâng chuû, hoaëc laø ngöôøi ñöôïc thaáy bôûi vaät duïc13, naøy Hieàn giaû, toâi cuõng khoâng töï mình hieåu bieát vò aáy14. Toâi nghe töø chính Toân giaû aáy maø tröïc tieáp ghi nhaän nhö vaày, ‘Ta thích tu haønh khoâng phaûi vì sôï haõi; ly duïc, khoâng haønh duïc, vì duïc ñaõ dieät taän’ Naøy Hieàn giaû, vôùi haønh vi nhö vaäy, vôùi naêng löïc nhö vaäy, vôùi trí tueä nhö vaäy, khieán toâi töï mình nhaän xeùt chaân chaùnh maø noùi raèng, ‘Toân giaû aáy thích tu haønh khoâng phaûi vì sôï haõi; ly duïc, khoâng haønh duïc, vì duïc ñaõ dieät taän’.’ “Trong ñaây naøy laïi caàn phaûi hoûi theâm nöõa veà Nhö Lai, ‘Neáu coù phaùp oâ nhieãm ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, coù tröôøng hôïp phaùp aáy bò dieät taän voâ dö chaêng? Neáu coù phaùp hoãn taïp ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, coù tröôøng hôïp phaùp aáy bò dieät taän voâ dö chaêng? Neáu coù phaùp baïch tònh, coù tröôøng hôïp phaùp aáy bò dieät taän voâ dö chaêng?’ Nhö Lai beøn traû lôøi ngöôøi aáy raèng, ‘Neáu coù phaùp oâ nhieãm ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, coù tröôøng hôïp phaùp naøy bò dieät taän voâ dö. Neáu coù phaùp hoãn taïp ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, coù tröôøng hôïp phaùp naøy bò dieät taän voâ dö.’ “Neáu coù phaùp oâ nhieãm ñöôïc nhaän bieát bôûi maét vaø tai, Nhö Lai dieät taän, ñoaïn tröø, nhoå tuyeät goác reã, khoâng bao giôø sanh khôûi trôû laïi nöõa. Neáu coù phaùp hoãn taïp ñöôïc bieát bôûi maét vaø tai, Nhö Lai dieät taän, ñoaïn tröø, nhoå tuyeät goác reã, khoâng bao giôø sanh trôû laïi nöõa. Neáu coù phaùp baïch tònh, thì Ta vôùi phaùp baïch tònh nhö vaäy, caûnh giôùi nhö vaäy, ñaïo Sa-moân nhö vaäy, Ta nhö vaäy maø thaønh töïu Chaùnh phaùp luaät naøy.

8. Baûn Haùn, bæ Toân ñoaïn tröôùc trong baûn Paøli noùi laø Nhö Lai; bæ Toân ôû ñoaïn naøy, Paøli noùi: óattajjhaøpanno aøyasmaø bhikkhu, “Toân giaû Tyø-kheo noåi tieáng naøy”. 9. Baûn Paøli: tìm hieåu xem söï nguy hieåm coù khôûi leân cho Toân giaû höõu danh naøy khoâng, vaø bieát raèng khoâng. 10. Haùn: laïc haønh Paøli: uparata, tòch tónh hay traán tónh, töï keàm cheá. 11. Paøli: vitaraøgattaø kaøme

na sevati khayaø raøgassaø ti, khoâng haønh theo duïc, vì ñaõ ly duïc, dieät taän duïc. 12. Thieän theä, vi thieän theä sôû hoùa Paøli: ye ca tattha
sugataø ye ca tattha duggataø, “nhöõng ngöôøi ôû nôi ñoù laø haønh phuïc (thieän haønh) hay khoán naïn (aùc haønh)”. Sugataø, duggataø, nhöõng ngöôøi haïnh phuùc hay khoán naïn (thieän haønh, aùc haønh), ôû ñaây khoâng phaûi laø danh hieäu chæ cho Ñöùc Phaät nhö thöôøng gaëp trong möôøi hieäu Phaät. 13. Nhaân thöïc khaû kieán do aên maø ñöôïc thaáy (xuaát hieän). Paøli: ye ca idhekacce
aømisesu sandissati, moät soá ngöôøi ôû ñaây bò loâi cuoán theo vaät duïc. Baûn Haùn hieåu sandissati (bò loâi cuoán) laø ñöôïc thaáy (khaû kieán), do goác ñoäng töø passati (thaáy). 14. Ngaõ baát töï tri Paøli: naøyasmaø taö tena avajaønaøti,
Toân giaû aáy khoâng vì vaäy maø khinh bæ ngöôøi ñoù.

“Coù ñeä töû tònh tín ñeán thaêm vieáng Nhö Lai, phuïng söï Nhö Lai, nghe phaùp töø Nhö Lai, vaø ñöôïc Nhö Lai noùi phaùp cho, phaùp cao sieâu caøng luùc caøng cao sieâu, phaùp vi dieäu caøng luùc caøng vi dieäu, kheùo ñoaïn tröø haéc baïch. Sau khi ñöôïc Nhö Lai noùi phaùp cho nghe, phaùp cao sieâu caøng luùc caøng cao sieâu, phaùp vi dieäu caøng luùc caøng vi dieäu, kheùo ñoaïn tröø haéc baïch; nghe nhö vaäy nhö vaäy roài, vò aáy bieát töôøng taän15 phaùp moät, ñoái vôùi caùc phaùp maø chöùng ñaéc cöùu caùnh, tònh tín nôi Theá Toân, bieát raèng ‘Theá Toân laø vò Chaùnh Ñaúng Giaùc’ vaäy. “ÔÛ ñaây, laïi caàn hoûi theâm vò aáy raèng, ‘Naøy Hieàn giaû, do haønh vi naøo, do naêng löïc naøo, do trí tueä naøo ñeå Hieàn giaû coù theå bieát töôøng taän phaùp moät, ñoái vôùi caùc phaùp maø chöùng ñaéc cöùu caùnh, tònh tín nôi Theá Toân, bieát raèng ‘Theá Toân laø vò Chaùnh Ñaúng Giaùc?’ Vò aáy seõ traû lôøi nhö vaày, ‘Naøy Hieàn giaû, toâi khoâng bieát taâm cuûa Theá Toân, cuõng khoâng do söï kieän naøo khaùc maø bieát. Toâi do nôi Theá Toân maø coù tònh tín nhö vaäy. Theá Toân noùi phaùp cho toâi nghe, phaùp cao sieâu caøng luùc caøng cao sieâu, phaùp vi dieäu caøng luùc caøng vi dieäu, kheùo ñoaïn tröø haéc baïch. Naøy Hieàn giaû, nhö Theá Toân noùi phaùp cho toâi nghe, vaø toâi nghe nhö vaäy nhö vaäy, Nhö Lai noù phaùp cho toâi nghe, phaùp cao sieâu caøng luùc caøng cao sieâu, phaùp vi dieäu caøng luùc caøng vi dieäu, kheùo ñoaïn haéc baïch, vaø toâi nghe nhö vaäy nhö vaäy roài, bieát töôøng taän phaùp moät, ñoái vôùi caùc phaùp maø chöùng ñaéc cöùu caùnh, tònh tín nôi Theá Toân, bieát raèng ‘Theá Toân laø vò Chaùnh Ñaúng Giaùc’. Naøy Hieàn giaû, toâi do haønh vi nhö vaäy, naêng löïc nhö vaäy, trí tueä nhö vaäy, khieán toâi bieát töôøng taän phaùp moät, ñoái vôùi caùc phaùp maø chöùng ñaéc cöùu caùnh, tònh tín nôi Theá Toân, bieát raèng ‘Theá Toân laø vò Chaùnh Ñaúng Giaùc’.’ “Neáu ai coù haønh naøy, löïc naøy, troàng saâu goác reã tònh tín nôi Nhö Lai, tín caên ñaõ vöõng, thì ñöôïc goïi laø tín töông öng vôùi trí baát hoaïi, do thaáy ñöôïc goác reã. Sa-moân, Phaïm chí, Chö thieân, Ma, Phaïm vaø caùc haøng theá gian khaùc khoâng theå töôùc ñoaït ñöôïc. Haõy nhö vaäy maø tìm hieåu Nhö Lai. Haõy nhö vaäy maø nhaän bieát chính ñaùng veà Nhö Lai.” Phaät thuyeát nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

15. Haùn: tri ñoaïn Paøli: abhióóaøya.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.